

Kategória	Kritérium nezávislosti	Predpoklad	Zdroj dát
I. Obsadenie a postavenie vedúceho úradu	1. Riadiaci (výkonný) orgán je zložený z viacerých osôb, alebo má radu (1)	Nezávislosť je vyššia, ak sa na riadení podieľa kolektív.	Z. z.
	1.1. (R) Na voľbe členov rady sa nepodieľa vedúci úradu (0.33R)	Kontrolná rada inštitúcie by mala byť nezávislá od štatutárneho orgánu inštitúcie.	Z. z.
	1.2. (R) Funkcia vedúceho úradu je nezlučiteľná s funkciou člena rady (0.33R)	Kontrolná rada inštitúcie by mala byť nezávislá od štatutárneho orgánu inštitúcie.	Z. z.
	1.3. (R) Členovia rady nesmú byť zamestnancami úradu (0.33R)	Členovia kontrolnej rady by nemali byť v zamestnaneckom vzťahu voči inštitúcii.	Z. z.
	2.1. (R) K obmene členov riadiaceho orgánu dochádza postupne (0.5/0.38R)	Postupné obmieňanie kolektívneho štatutárneho orgánu zabezpečuje vyššiu politickú nezávislosť vďaka rozloženia funkčných období štatutárov na viacero volebných období.	Z. z.
	2.2. (R) K obmene členov rady dochádza postupne (0.13R)	Postupné obmieňanie kontrolného orgánu inštitúcie (rady) zabezpečuje vyššiu politickú nezávislosť vďaka rozloženia funkčných období štatutárov na viacero volebných období.	Z. z.
	3. (R) Členovia riadiaceho orgánu sú obsadzovaní rôznymi spôsobmi (0.5/0.5R)	Obsadzovanie členov kolektívneho štatutárneho orgánu viacerými štátnymi orgánmi znižuje vplyv jednotlivých štátnych orgánov na inštitúciu, znižuje riziko politických nominácií a dohôd, čím sa zvyšuje nezávislosť inštitúcie.	Z. z.
	4.1. (R) Vedúci úradu alebo člen riadiaceho orgánu je navrhovaný kolektívnym orgánom (1/0.75R)	Kolektívne rozhodnutie o výbere kandidáta do štatutárneho orgánu znižuje riziko politických nominácií a mieru vplyvu jednotlivých predstaviteľov moci na inštitúciu.	Z. z.
	4.2. (R) Členovia rady sú navrhovaní kolektívnym orgánom (0.25R)	Kolektívne rozhodnutie o výbere kandidáta do kontrolného orgánu inštitúcie (rady) znižuje riziko politických nominácií a mieru	Z. z.

		vplyvu jednotlivých predstaviteľov moci na inštitúciu.	
	5.1. (R) Na voľbe členov riadiaceho orgánu sa podieľa viacero aktérov (1/0.75R)	Podmienka zhody viacerých oprávnených orgánov pri výbere kandidáta znižuje ich vplyv inštitúciu, znižuje riziko politických nominácií a dohôd a zvyšuje mieru transparentnosti výberu, čím sa zvyšuje nezávislosť inštitúcie.	Z. z.
	5.2. (R) Na voľbe členov rady sa podieľa viacero aktérov (0.25R)	Podmienka zhody viacerých oprávnených orgánov pri výbere kandidáta znižuje ich vplyv inštitúciu, znižuje riziko politických nominácií a dohôd a zvyšuje mieru transparentnosti výberu, čím sa zvyšuje nezávislosť inštitúcie.	Z. z.
	6. Členovia riadiaceho orgánu musia spĺňať zákonom stanovené kritéria k politickej príslušnosti (1)	Obmedzenie prechodu z politických funkcií a obmedzenie členstva alebo angažovanosti v politických stranách a hnutiach znižuje riziko politickej závislosti predstaviteľov.	Z. z.
	7. Pre členov riadiaceho orgán platia obmedzenia pôsobnosti po výkone funkcie (1)	Obmedzenia pôsobnosti vo vzťahu k subjektom v odvetviach, ktoré boli regulované a kontrolované úradom zvyšuje nezávislosť úradu.	Z. z.
	8. Dĺžka mandátu členov riadiaceho orgánu je časovo ohraničená (1)	Časové ohraničenie funkčného obdobia a funkčné obdobie dlhšie ako štvorročný volebný cyklus zvyšuje politickú nezávislosť inštitúcie.	Z. z.
	9. Rovnaká osoba sa môže o výkon funkcie uchádzať najviac dve po sebe nasledujúce funkčné obdobia. (1)	Nezávislosť je vyššia, ak znovuzvolenie nie je možné, alebo je obmedzené. V danom prípade sa znižuje motivácia zavďačiť sa voliteľovi.	Z. z.
	10. Zákon ustanovuje podmienku verejného vypočutia uchádzačov o funkciu (1)	Zákom nariadené verejné vypočutie zabezpečuje kontrolu verejnosti pri výbere a znižuje riziko politických nominácií.	Z. z.

	11. Životopisy najvyšších predstaviteľov sú verejne prístupné (na oficiálnej webovej stránke inštitúcie, na základe žiadosti boli sprístupnené, alebo sú prístupné inde na internete) (1)	Zverejňovanie životopisov hlavných predstaviteľov zabezpečuje kontrolu verejnosti predstaviteľov a znižuje riziko politických nominácií.	Webové stránky jednotlivých úradov, webové stránky NR SR alebo Vlády SR, popri prípade infožiadosti.
	12. Vedúci úradu alebo člen orgánu nevykonával žiadnu politickú funkciu v období 2 rokov pred začatím výkonu funkcie (1)	Obmedzenie výkonu z politických funkcií a obmedzenie členstva alebo angažovanosti v politických stranách a hnutiach najmenej dva roky pred nástupom do funkcie znižuje riziko politickej závislosti predstaviteľov.	Životopisy, internet
II. Odvolanie vedúceho	2. (R) Odvolanie vedúceho úradu je možné iba v prípade taxatívne stanoveného odôvodnenia (1/0.75R), rozhodnutia kontrolného orgánu (2/1,5R) alebo právoplatného rozsudku súdu alebo výkonu nezlučiteľnej funkcie (3/2,25R), (R) Odvolanie člena rady vyžaduje zdôvodnenie (0.75R)	Povinnosť príslušných orgánov udať dôvod pri odvolávaní vedúceho úradu, odvolanie podmienené rozhodnutím kontrolného orgánu a možnosť odvolať vedúceho úradu len pri výkone nezlučiteľnej funkcie, na základe právoplatného rozhodnutia súdu a zo závažných, objektívnych dôvodov zvyšuje nezávislosť inštitúcie. (R) Povinnosť príslušných orgánov udať dôvod pri odvolávaní členov kontrolného orgánu (rady) zvyšuje nezávislosť úradu.	Z. z.
	2.1. (R) Na odvolanie vedúceho úradu je potrebná interakcia viacerých aktérov (1/0.75R)	Podmienka zhody viacerých oprávnených orgánov pri odvolávaní predstaviteľa inštitúcie znižuje ich vplyv inštitúciu, čím sa zvyšuje nezávislosť inštitúcie.	Z. z.
	2.2. (R) Na odvolanie člena rady je potrebná interakcia viacerých aktérov (0.25R)	Podmienka zhody viacerých oprávnených orgánov pri odvolávaní členov kontrolného orgánu (rady) znižuje ich vplyv inštitúciu, čím sa zvyšuje nezávislosť inštitúcie.	Z. z.

III. Suverenita a ukotvenie v Ústave SR alebo ústavnom zákone	1.1. Inštitúcia má právny základ v Ústave SR alebo v Ústavnom zákone SR (0.4)	Nezávislosť je vyššia, ak je základný rámec legitimacy inštitúcie ustanovený v Ústave SR alebo ústavným zákonom.	Ústava/ Ústavný zákon
	1.2. Spôsob obsadzovania funkcie vedúceho úradu má právny základ v Ústave SR alebo v Ústavnom zákone (0.2/0.2)	Nezávislosť je vyššia, ak bola forma obsadzovania vedúceho úradu schválená trojpäťtinovou väčšinou.	Ústava/ Ústavný zákon
	1.3. Spôsob obsadzovania funkcie zástupcu vedúceho úradu alebo člena orgánu má právny základ v Ústave SR alebo v Ústavnom zákone (0.2/0.2)	Nezávislosť je vyššia, ak bola forma obsadzovania zástupcu vedúceho úradu alebo člena orgánu schválená trojpäťtinovou väčšinou.	Ústava/ Ústavný zákon
	1.4. Na zvolenie vedúceho úradu alebo člena orgánu je potrebná ústavná väčšina (0.4)	Nezávislosť je vyššia, ak je na zvolenie vedúceho úradu alebo člena orgánu je potrebná trojpäťtinová väčšina.	Ústava/ Ústavný zákon
	1.5. Spôsob tvorby rozpočtu inštitúcie je ukotvený v Ústave SR alebo v Ústavnom zákone (0.4)	Nezávislosť je vyššia, ak bola forma tvorby rozpočtu schválená trojpäťtinovou väčšinou.	Ústava/ Ústavný zákon
	1.6. Kompetencie inštitúcie majú právny základ v Ústave SR alebo v Ústavnom zákone (0.4)	Nezávislosť je vyššia, ak sú kompetencie stanovené v Ústave SR alebo ústavným zákonom.	Ústava/ Ústavný zákon
	2. Inštitúcia sa nachádza mimo priamej hierarchie vlády (nepatrí medzi ostatné ústredné orgány štátnej správy) (1)	Nezávislosť je vyššia, ak sa inštitúcia nachádza mimo hierarchie vlády ústrednej štátnej správy. Ak inštitúcia patrí medzi ostatné orgány štátnej správy je legislatívne prepojená s exekutívou, čo vedie ku jej podriadenému statusu voči vláde.	Z. z.
	3. Inštitúcia je suverénna pri svojom rozhodovaní v konaniach (1)	Nezávislosť je vyššia, ak žiadny hierarchicky nadradený orgán nemôže zasahovať do rozhodnutí a meniť ich (okrem súdov).	Z. z.
	4. Rozpočet inštitúcie tvorí samostatnú rozpočtovú kapitolu (1)	Nezávislosť je vyššia, ak financovanie orgánu nie je včlenené do kapitoly iného úradu, ktorý prostriedky prerozdeľuje.	Z. z.
	5. Financovanie inštitúcie je založené na viacerých zdrojoch (okrem prostriedkov EÚ) (1)	Nezávislosť je vyššia, ak je spôsob financovania inštitúcie založený na viacerých významných zdrojoch (okrem prostriedkov EÚ).	Z. z.

	6. Štatút úradu a organizačný poriadok je schvaľovaný v rámci inštitúcie (1)	Nezávislosť je vyššia, ak organizačný poriadok a štatút nepodlieha schvaľovaniu iným aktérom.	Z. z.
	7. Obsadzovanie funkcie zástupcu vedúceho úradu nie je vo výhradnej kompetencii Vlády SR. (1)	Nezávislosť je vyššia, ak je obsadenie podpredsedu úradu v kompetencii predsedu úradu	Z. z.
	8. Na obsadzovaní iných vedúcich funkcionárov a zamestnancov sa nepodieľajú iní aktéri (1)	Nezávislosť je vyššia, ak sa politickí aktéri nepodieľajú na obsadzovaní hierarchicky nižších funkcionárov	Z. z.
IV. Platy	1.1. (R) Priemerný hrubý mesačný príjem najvyššie postaveného vedúceho zamestnanca (2/1.5R)	Vyššie platy znamenajú vyššiu nezávislosť vysokých funkcionárov a znižujú mieru skorumpovateľnosti.	Infožiadosti / výročná správa
	1.2. (R) Priemerný hrubý mesačný príjem podpredsedov a ostatných vysokých funkcionárov (1/0.75R)	Vyššie platy znamenajú vyššiu nezávislosť vysokých funkcionárov a znižujú mieru skorumpovateľnosti.	Infožiadosti / výročná správa
	1.3. (R) Priemerný hrubý mesačný príjem členov rady (0.75R)	Vyššie platy znamenajú vyššiu nezávislosť členov kontrolného orgánu (rady) a znižujú mieru skorumpovateľnosti.	Infožiadosti / výročná správa
	2. Priemerný hrubý mesačný príjem zamestnancov (2)	Vyššie platy znamenajú vyššiu nezávislosť zamestnancov a znižujú mieru skorumpovateľnosti.	Infožiadosti / výročná správa
	3. Inštitúcia zverejnila výšky príjmov (3)	Zverejnenie plátov najvyššie postaveného vedúceho zamestnanca (1,2/0,9R), podpredsedov a ostatných vysokých funkcionárov(0,6/0,45R), členov rady (0,45R) a zamestnancov (1,2/0,9R) zvyšujú transparentnosť inštitúcie.	Infožiadosti / výročná správa
V. Výberové konanie na pozíciu vedúceho úradu	1. Výzva na prihlásenie uchádzačov bola zverejnená (0.25)	Otvorenosť výberového konania je podmienené zverejnením výzvy na prihlásenie.	Infožiadosti / médiá / Z. z.
	2. Uchádzač sa mohol prihlásiť na základe vlastného rozhodnutia a bez potreby nominácie iným aktérom (inštitúciou, stavovskou organizáciou, záujmovou skupinou) (0.25)	Vyššia otvorenosť vytvára predpoklad lepšej súťaže v ktorej pri férovom procese dospejeme k výberu najlepšieho možného kandidáta. Takýto kandidát	Infožiadosti / médiá / Z. z.

		zároveň nie je závislý od nominácie iným aktérom, ktorému následne môže byť pri výkone svojej funkcie zaviazaný.	
	3. Kandidatúra nebola obmedzená na slovenských občanov (0.25)	Otvorenosť vo vzťahu k uchádzačom zo zahraničia môže priniesť do čela inštitúcií najlepšie zahraničné skúsenosti Zároveň sa vytvára predpoklad vyššej nezávislosti a nižšej miery personálnych prepojení.	Infožiadosti / média / Z. z.
	4. Kandidatúra nebola obmedzená dosiahnutým vekom uchádzača (za obmedzenie sa nepovažuje veková hranica 21 rokov) (0.25)	Otvorenosť výberového konania je vyššia ak kandidatúra nie je obmedzená vekom	Infožiadosti / média / Z. z.
	5. Uchádzači mali viac ako 14 dní na prihlásenie sa do výberového konania (0.25)	Otvorenosť výberového konania je vyššia, ak je stanovený dostatočný čas pre zapojenie sa do výberového procesu	Infožiadosti / média / Z. z.
	6. Kandidát predkladá svoj životopis (0.25)		Infožiadosti / média / Z. z.
	7. Kandidát predkladá motivačný list (0.25)	Predloženie dokumentov o kandidátoch pre účely výberového konania vytvára podmienky pre rozhodovanie sa na základe relevantných informácií.	Infožiadosti / média / Z. z.
	8. Kandidát predkladá projekt alebo víziu riadenia (0.25)		Infožiadosti / média / Z. z.
	9. Kandidát ku prihláške alebo pri nástupe do funkcie predkladá majetkové priznanie (0.25)		Infožiadosti / média / Z. z.
	10. Kandidát musí spĺňať podmienky bezúhonnosti (0.25)	Vybrané kritériá podľa nášho názoru zabezpečujú dôraz na nezávislosť, odbornosť a kvalitu uchádzačov, ktorí sa zapojili do výberového procesu.	Infožiadosti / média / Z. z.
	11. Kandidáti musia spĺňať podmienku dosiahnutého (vysokoškolského) vzdelania (0.25)	Vybrané kritériá podľa nášho názoru zabezpečujú dôraz na nezávislosť, odbornosť a kvalitu uchádzačov, ktorí sa zapojili do výberového procesu.	Infožiadosti / média / Z. z.

12. Kandidáti musia ovládať minimálne jeden svetový jazyk (0.25)	Vybrané kritériá podľa nášho názoru zabezpečujú dôraz na nezávislosť, odbornosť a kvalitu uchádzačov, ktorí sa zapojili do výberového procesu.	Infožiadosti / média / Z. z.
13. Priamy prechod z politickej funkcie nie je kandidátom umožnený (0.25)	Vybrané kritériá podľa nášho názoru zabezpečujú dôraz na nezávislosť, odbornosť a kvalitu uchádzačov, ktorí sa zapojili do výberového procesu.	Infožiadosti / média / Z. z.
14. Kandidáti musia spĺňať podmienku relevantnej praxe v danom odvetví (0.25)	Vybrané kritériá podľa nášho názoru zabezpečujú dôraz na nezávislosť, odbornosť a kvalitu uchádzačov, ktorí sa zapojili do výberového procesu.	Infožiadosti / média / Z. z.
15. Vypočutie kandidátov alebo osobný pohovor je verejný (0.25)	Otvorenosť výberového konania smerom k verejnosti znamená vyššiu otvorenosť a prístup verejnej kontroly.	Infožiadosti / média / Z. z.
16. Verejné vypočutie prebieha po zverejnení zoznamu kandidátov a príslušných dokumentov (0.25)	Zverejnenie dokumentov vytvára priestor pre oboznámenie sa verejnosti, ale aj médií s kandidátmi.	Infožiadosti / média / Z. z.
17. Verejné vypočutie je vysielané naživo (0.25)	Verejná kontrola je vyššia, ak je zverejnený priebeh verejného vypočutia.	Infožiadosti / média / Z. z.
18. Záznam z vypočutia je dostupný online (0.25)	Verejná kontrola je vyššia, ak je zverejnený priebeh verejného vypočutia.	Infožiadosti / média / Z. z.
19. Kandidát prezentuje na verejnom vypočutí svoj projekt alebo víziu riadenia (0.25)	Verejná prezentácia vízie alebo projektu riadenia umožňuje verejnú kontrolu.	Infožiadosti / média / Z. z.
20. Právo klásť otázky majú aj zástupcovia verejnosti (médií, mimovládnych organizácií) (0.25)	Zapojenie verejnosti do verejného vypočutia rozširuje mieru verejnej kontroly.	Infožiadosti / média / Z. z.
21. Zoznam členov komisie je zverejnený (0.125)	Zverejnenie zoznamu členov komisie zvyšuje transparentnosť a zúčtovateľnosť.	Infožiadosti / média / Z. z.
22. Komisia je zložená zo zástupcov viacerých rôznych inštitúcií (0.125)	Zastúpenie viacerých subjektov v hodnotiacej komisii zvyšuje mieru odbornosti.	Infožiadosti / média / Z. z.
23. Komisia po verejnom vypočutí zverejňuje hodnotenie	Zverejnenie hodnotení a odôvodnení zvyšuje mieru	Infožiadosti / média / Z. z.

	všetkých kandidátov s odôvodnením svojho rozhodnutia. (0.25)	transparentnosti a umožňuje verejnú kontrolu.	
	24. Každý člen komisie má právo zverejniť svoje hodnotenie aj individuálne. (0.25)	Možnosť zverejniť individuálne hodnotenie každého z členov komisie zvyšuje mieru transparentnosti a znižuje riziko politických nominácií.	Infožiadosti / média / Z. z.
	25. V prípade voľby v NR SR je voľba verejná (0.25)	Verejná voľba umožňuje verejnú kontrolu a znižuje riziko politických nominácií.	Stránka NR SR / Z. z.

Zdroj: INEKO